

John Brosens schreef boek over het verzet in Vlissingen

'Ik heb hardnekkige mythes doorgeprikt'

John Brosens (75) schrijft al meer dan twintig jaar boeken. Voor zijn in maart verschenen roman 'Partizanen aan de Schelde' deed hij onderzoek naar het verzet in Vlissingen. Hij dook de archieven in en sprak met nazaten van de verzetshelden. Zijn boek prikt enkele mythes rondom het Vlissingen verzet door.

Twintig jaar is John als hij in 1966 in de schouwburgzaal van hotel Britannia in Vlissingen een lezing bijwoont van oud-wethouder Willem Poppe. Ademloos luistert hij naar diens belevenissen als commandant van een verzetsgroep tijdens de Tweede Wereldoorlog. Eén gebeurtenis uit het verhaal zal John nooit vergeten. Het beeld laat hem niet los: Poppe reed na spertijd door Vlissingen met een bakfiets waarin de buit van de overval op een distributiekantoor lag. Simpelweg onder een zeiltje. Wat een moed! "Ze waren onderweg inderdaad een Duitse patrouille tegengekomen, maar geen van de soldaten had het nodig gevonden een blik onder het dekzeil van de bakfiets te werpen", zo schreef John vijfenvijftig jaar later in zijn boek 'Partizanen aan de Schelde - Het verzet in Vlissingen tijdens de Tweede Wereldoorlog'.

RUIM VIJFTIG JAAR LATER

Het avontuur van melk- en kaashandelaar Willem Poppe kruiste na al die jaren opnieuw Johns pad. "De voorzitter van de Stichting Oorlogsjaren in Vlissingen vroeg mij de geschiedenis van het verzet in Vlissingen in kaart te brengen en daar een boek over te schrijven. Dat was geen toeval. Eerder, in 2019, schreef ik 'Sprong naar Duister' over Engelandvaarder Pieter Dourlein en zo kwam hij mij op het spoor. Daarbij ben ik ook nog eens geboren en getogen in Vlissingen", vertelt John.

ONDER LEIDING VAN LONDEN

Na zijn loopbaan als leraar Engels legde hij zich zo'n twintig jaar geleden toe op het schrijven van boeken. Inmiddels staan tientallen jeugdromans, thrillers en historische romans op zijn naam. "In mijn boeken verwerk ik bestaande geschiedenissen

Tekst: MARLOES DE MOOR

Foto's: PR, ZEEUWS ARCHIEF

Vlissingen was vanwege z'n strategische ligging één van de meest gebombardeerde steden van Nederland tijdens WOII. De Duitse bezetter bouwde er voor de verdediging honderden bunkers.

mee dat in de vijftiger jaren allerlei verhalen loskwamen van mensen die ook in het verzet zouden hebben geze-

ten en zich deze heldendaden toe-eigenden. Sinds mijn boek is verschenen, krijg ik reacties van familieleden die zeggen dat hun opa of vader ook in het verzet zat. Het is vervelend om deze mensen te moeten teleurstellen, maar hun familieverhaal berust helaas niet op waarheid." Een andere hardnekkige mythe die John doorprikt, gaat over een boot die op de werf lag met bouwnummer 214: de latere 'Willem Ruys'. Onder de kiel had

in een roman met dialogen." Zo bezocht John de oorlogsarchieven van het NIOD Instituut voor Oorlogs-, Holocaust- en Genocidestudies in Amsterdam en het Nationaal Archief in Den Haag. Ook had hij lange gesprekken met de nazaten van de verzetsleiders Willem Poppe en Frans van Sabben.

"Hierdoor leerde ik hun menselijke kanten kennen en gingen zij voor mij leven. Poppe kwam naar voren als een echte huisvader, met zijn sterke vrouw Kaat op de achtergrond. Zijn verzetsgroep bestond aanvankelijk uit vijftien vertrouwelingen. Toen de bevrijders kwamen, waren dat er veertig. Ze werkten niet op eigen houtje, zoals vaak is gedacht, maar werden aangestuurd vanuit Londen."

GIDS VOOR DE BEVRIJDERS

De verzetsgroep in Vlissingen kreeg de taak om de vijand aan te vallen op het moment dat de geallieerden aan zouden komen. En dat gebeurde. Vanuit onverwachte hoeken schoten de verzetslieden op de Duitse vijand. "Ongeveer zeven mannen waren bewapend. De rest had een gidsfunctie. Zij begeleiden de bevrijders door de steegjes en straten van Vlissingen, zodat ze uit het zicht bleven van de Duitse mitrailleurs op de kranen van de scheepswerf. Dankzij hun hulp konden de geallieerden in korte tijd doorstoten tot het Bellamyplein en de Coosje Buskenstraat. Enkele dagen later werd de stad bevrijd."

TELEURGESTELDE KINDEREN

Over de heldendaden van de verzetsgroep was tot nu toe niet zo veel bekend. Daar is door zijn boek nu verandering in gekomen. "Burgemeester van Woelde- ren zocht destijds naar moedige, betrouwbare mannen die konden zwijgen. Ook ná de oorlog. Vaak bleven ze tot hun dood zwijgen. Het bracht met zich

'Familieleden zeiden ten onrechte dat hun opa of vader ook in het verzet zat'

de Duitse bezetter een enorme springlading aangebracht. "Het verzet zou de explosieven met gevaar voor eigen leven ontmanteld hebben en zo de stad hebben gered. Uit mijn bevindingen blijkt dat de Duitsers dit zelf hebben gedaan. Ze hadden de apparatuur aan boord, zoals de elektriciteitscentrale en de zoetwaterinstallatie, bij nader inzien zelf hard nodig. Om die reden wilden ze het schip graag behouden en hebben ze de springstof weer verwijderd."

'VERRAAD IN HET SPEL'

Inmiddels is John alweer aan een nieuw boek bezig. "Dit gaat over de Nederlandse verzetsgroep De Geuzen, waarover Jan Campert 'Het lied der achtien dooden' schreef. Deze verzetsmensen werden al gauw gepakt en geëxecuteerd. Altijd is gedacht dat ze te naïef en onvoorzichtig zijn geweest, maar ik heb ontdekt dat er verraad in het spel moet zijn geweest." ■

Partizanen aan de Schelde
John Brosens
Uitgeverij Omniboek € 21,99

